

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 30 augusti 2016

674/2016

Lag om domstolspraktik

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Tillämpningsområde

Bestämmelser om tingsnotarier finns förutom i denna lag även i domstolslagen (673/2016).

På tingsnotariers skyldigheter och ansvar när de utövar dömande makt tillämpas vad som i 9 kap. 1 och 2 § i domstolslagen föreskrivs om domares skyldigheter och ansvar.

2 §

Domstolspraktikens innehåll

Med *domstolspraktik* avses ett praktikersystem vars avsikt är att ge tingsnotarier insikt i rättskipningen vid tingsrätter, hovrätter och förvaltningsdomstolar. Praktikersystemet omfattar arbetspraktik, utbildning och uppföljning.

Till domstolspraktiken hör två sex månaders praktikperioder. Den första perioden utförs i en tingsrätt och den andra i en tingsrätt, hovrätt eller förvaltningsdomstol.

3 §

Utnämning av och behörighetsvillkor för tingsnotarier

Tingsnotarierna vid en tingsrätt, hovrätt och förvaltningsdomstol utnämns av domarutbildningsnämnden för en viss tid som motsvarar praktikperioden.

Till tingsnotarie kan den utnämnas som har avlagt annan högre högskoleexamen i juridik än magisterexamen i internationell och komparativ rätt och som har de personliga egenskaper som behövs för rättskipningsuppgifter samt lämplighet för rättsliga avgöranden.

På behörighetsvillkoren för tingsnotarier när det gäller språkkunskaper tillämpas vad som i 10 kap. 9 § i domstolslagen föreskrivs om domares behörighetsvillkor.

4 §

Ledigförklaring av praktikplatser

Domarutbildningsnämnden ledigförklarar praktikplatserna centraliserat en gång om året.

I ansökningsannonsen ska det nämnas om praktiken förutom vid en tingsrätt delvis kan utföras vid en hovrätt eller en förvaltningsdomstol.

674/2016

5 §

Ansökan till domstolspraktik

Ansökan till domstolspraktik görs hos domarutbildningsnämnden.

Samma ansökan får gälla flera praktikplatser. I ansökan ska de ansökta praktikplatserna anges i prioritetsordning.

6 §

Antagning till domstolspraktik

Antagningen till domstolspraktik sker genom att sökanden utnämns till tingsnotarie för viss tid.

7 §

Urvalskriterier

Vid val av tingsnotarier iakttas behörighetsvillkoren enligt 3 § 2 mom. Sökandens lämplighet för rättsliga avgöranden bedöms utifrån studieframgångar, juridisk kompetens som påvisats genom studier eller på annat sätt samt utifrån arbetserfarenhet.

Sökandens personliga egenskaper kan bedömas genom intervjuer. Utlåtanden och annan utredning om en sökande får inhämtas med sökandens samtycke.

8 §

Domarförsäkringen

Innan praktiken inleds ska tingsnotarien avge domarförsäkringen enligt 1 kap. 7 § i domstolslagen i tingsrätten.

9 §

Praktik

Vid tingsrätten ska tingsnotarierna få erfarenhet av domaruppgifter och i hovrätten och förvaltningsdomstolen av de uppgifter som en föredragande har. De arbetsuppgifter som tilldelas tingsnotarierna ska vara av sådant slag att tingsnotarien får tillräckligt bred insikt i arbetet och domstolarnas verksamhet.

10 §

Handledning

Den domstol som är praktikplats utser en domare eller föredragande som handledare för tingsnotarien. Chefsdomaren och handledaren ska tillsammans se till att tingsnotarien får handledning och övervakas i sitt arbete.

11 §

Utbildning

En tingsnotarie är skyldig att delta i den utbildning som ordnas på praktikplatsen och i den gemensamma utbildning som ordnas för tingsnotarier.

Syftet med utbildningen är att utveckla tingsnotariens lagkunskap och juridiska kunskaper samt i synnerhet ge färdigheter för rättsliga avgöranden.

12 §

Praktikplan

På praktikplatsen ska det upprättas en praktikplan för tingsnotarierna. I praktikplanen ska praktikens mål och innehåll anges.

Praktikplanen ska innehålla en beskrivning av målen och arbetsuppgifterna under varje del av praktikperioden, av orienteringen och utbildningen i de grupper av mål och ärenden som behandlas samt av uppföljningen av arbetsuppgifterna och utvärderingen av arbetet. Även andra med tanke på praktiken viktiga omständigheter ska nämnas i praktikplanen och där ska anges vem som ansvarar för handledningen av tingsnotarierna.

13 §

Uppgifter

Vid tingsrätten ska tingsnotarierna sätta sig in i de uppgifter som utförs i domstolens kansli samt behandla och självständigt avgöra sådana mål och ärenden som hör till en tingsnotaries behörighet i enlighet med 14—16 §.

Vid hovrätten bistår tingsnotarierna vid beredningen av mål och ärenden. Tingsnotarierna får föra protokoll vid hovrättens sammanträden. I arbetsordningen får det bestämmas att tingsnotarierna även är föredragande vid hovrätten.

Vid förvaltningsdomstolen bistår tingsnotarierna vid beredningen av mål och ärenden och är föredragande vid förvaltningsdomstolen.

14 §

Tingsnotariens befogenheter vid tingsrätten

En tingsnotarie får utan särskilt förordnande förrätta vigsel till äktenskap samt i tingsrättens kansli behandla och avgöra mål som avses i 5 kap. 3 och 14 § i rättegångsbalken samt ansökningsärenden. Dessutom får en tingsnotarie föra protokoll vid tingsrättens sammanträden och utföra de uppgifter som avses i 19 kap. 6 § 1 mom. i domstolslagen.

15 §

Befogenheter vid tingsrätten för en tingsnotarie som tjänstgjort i två månader

När en tingsnotarie har tjänstgjort i två månader får han eller hon utan särskilt förordnande vara ordförande i tingsrätten

- 1) vid sammanträden med en domare i ansökningsärenden,
 - 2) vid sammanträden med en domare i brottmål, om det inte rör något av de enskilda brott som avses i åtalet under de omständigheter som anges där föreskrivs annat straff än böter eller fängelse i högst två år och svaranden inte har häktats, meddelats reseförbud eller avstängts från tjänsteutövning för något av de brott som avses i åtalet,
 - 3) vid skriftligt förfarande som avses i 5 a kap. i lagen om rättegång i brottmål (689/1997),
 - 4) vid sammanträden med en domare i ärenden som gäller förvandlingsstraff för böter.
- I sådana fall som avses i 1 mom. 2 eller 3 punkten får dock inte annat straff än böter dömas ut.

16 §

En tingsnotaries befogenheter enligt lagmannens förordnande

Lagmannen får förordna den som tjänstgjort som tingsnotarie i två månader att delta i behandlingen av enskilda mål som

1) ordförande, om det är fråga om ett tvistemål som gäller hyra av bostadslägenhet eller som gäller ett penningbelopp eller en egendom eller förmån vars värde är högst 20000 euro,

2) ledamot i en sammansättning som avses i 2 kap. 1 § 2 mom. och 2 § i rättegångsbalken,

3) ledamot i en sammansättning som avses i 2 kap. 3 § i rättegångsbalken,

4) ledamot i de fall som avses i 6 kap. 1 § i rättegångsbalken eller i 6 kap. 11 § i lagen om rättegång i brottmål,

5) ordförande i en sammansättning som avses i 2 kap. 1 § 1 mom. i rättegångsbalken i brottmål, om det inte rör något av de enskilda brott som avses i åtalet under de omständigheter som anges där föreskrivs annat straff än böter eller fängelse i högst två år och svarenden inte har häktats, meddelats reseförbud eller avstängts från tjänsteutövning för något av de brott som avses i åtalet.

I den sammansättning som avses i 2 kap. 1 § 2 mom. och 3 § i rättegångsbalken ska ordföranden och en av de andra ledamöterna vara tingsrättens lagman eller en tingsdomare.

En tingsnotarie får inte förordnas att ensam eller som ordförande för tingsrätten behandla mål eller ärenden som på grund av sin art eller sin omfattning ska anses vara svåra att avgöra.

17 §

Avbrott i domstolspraktiken

Chefsdomaren kan av grundad anledning bevilja en tingsnotarie tillstånd att avbryta domstolspraktiken. En avbruten praktikperiod kan slutföras vid samma domstol som den börjat utföras vid.

18 §

Vicehäradshövdingstitel

Domarutbildningsnämnden tilldelar den som utfört domstolspraktik titeln vicehäradshövding. Titeln tilldelas på skriftlig ansökan efter det att tingsnotarien har deltagit i den utbildning som avses i 11 § och slutfört alla de uppgifter som anförtrots honom eller henne. Ansökan ska åtföljas av ett intyg över slutförd praktik.

19 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2017.

Om det någon annanstans i lagstiftningen hänvisas till en bestämmelse som gällde vid ikraftträdandet av denna lag, ska motsvarande bestämmelse i denna lag tillämpas i stället för den bestämmelsen.

Helsingfors den 25 augusti 2016

Republikens President

Sauli Niinistö

Justitie- och arbetsminister Jari Lindström